

Programový dokument

Tézy a priority
Asociácie zamestnávateľských zväzov
a združení Slovenskej republiky 2023–2027

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky (AZZZ SR), ako najreprezentatívnejšia organizácia zamestnávateľov, **sformulovala priority, ktoré by mala budúca vláda realizovať, ak chce byť úspešná a pre Slovensko prospešná.**

Na rozvoj a udržanie kvalitného podnikateľského prostredia sú potrebné zmeny, **po ktorých podnikatelia dlhodobo volajú.** Patria k nim napríklad zníženie daňového a odvodového zaťaženia, zlepšenie vymožitelnosti práva, zníženie administratívnej záťaže, flexibilnejší Zákonník práce, ale aj systematické prepojenie vzdelávania s trhom práce.

Od budúcej vlády **očakávame systematickú, odbornú a koncepčnú prácu v úzkej súčinnosti s podnikateľmi s cieľom razantných zmien v podnikateľskom prostredí.** Za AZZZ SR ponúkame svoje programové priority a spoluprácu pri ich realizácii. Od budúcej vlády budeme žiadať, aby menila podnikateľské prostredie pozitívnym smerom s dôrazom na vznik a udržateľnosť pracovných miest.

ZÁKLADNÉ TÉZY A PRIORITY AZZZ SR

- › Menej populizmu, viac odbornosti
- › Stabilné a predvídateľné podnikateľské prostredie
- › Kvalitný program, dôsledné dodržiavanie Programového vyhlásenia vlády
- › Podpora podnikania = nové pracovné miesta
- › Zdravé a funkčné zdravotníctvo
- › Stabilné politické prostredie a konsolidované verejné financie
- › Odbúranie administratívnej záťaže
- › Jasná orientácia smerom k európskej agende
- › Pokračovanie reformy súdnictva, zvýšenie vymožitelnosti práva a skvalitnenie legislatívneho procesu
- › Korektný sociálny dialóg a intenzívna komunikácia s reprezentantmi podnikateľského prostredia
- › Zásadne efektívnejšie čerpanie eurofondov a Plánu obnovy a odolnosti
- › Modernizácia školstva s orientáciou na trh práce
- › Zvýšenie podpory vedy a výskumu
- › Rovnaké podmienky pre podporu zahraničných a domácich investorov

OBSAHOVÉ ZAMERANIE

Podnikateľské
prostredie

Zdravotníctvo

Vzdelávanie a
trh práce

Súdnicтво a
legislatívny
proces

Doprava,
výstavba a
regionálny rozvoj

Energetika

Životné
prostredie

Lesné
hospodárstvo

Poľnohospodárstvo
a potravinárstvo

PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE

Sme súčasťou Európy, ktorá sa nachádza v zložitom období stability, preto je potrebná zhoda vládnej reprezentácie na orientácii smerom k európskej agende. Ďalšie zvyšovanie daňového zaťaženia kvalitu podnikateľského prostredia nezvýši a ani tvorbu pracovných miest nepodporí. Naopak. Konsolidácia by mala pokračovať úsporami vo výdavkoch verejnej správy, napríklad aj zoštíhlením štátnej a verejnej správy. Pokiaľ ide o zmeny v odvodovom systéme, mal by sa zjednodušiť a sprehladniť, najmä v oblasti výpočtu, vykazovania a platenia odvodov. Mal by byť spravodlivejšie nastavený aj výpočet čistého príjmu zamestnancov. Odvodová reforma je projekt s účinnosťou na mnoho rokov, jeho kvalitná príprava je preto nevyhnutná. Podnikanie na Slovensku potrebuje stabilné daňové podmienky, nízku byrokraciu a jednoduché zákony pre jeho ďalší rozvoj. Dôležitá je aj proexportná orientácia, nakoľko podpora medziročne klesá a upadá hlavne u odvetví s vysokou energetickou náročnosťou, čo má vplyv na ich konkurencieschopnosť.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

Oblasť Hospodárstvo, dane a odvody

- Hospodárne vynakladanie verejných prostriedkov a nastavenie účinného sankčného systému pri zlyhaniach
- Konsolidovať verejné financie s dôrazom na úsporné opatrenia, dodržiavanie rozpočtovej disciplíny
- Odstraňovať prekážky v podnikaní, znížiť množstvo štátom uložených finančných plnení zamestnávateľom priamo nesúvisiacich s podnikaním
- Dôsledná odborná diskusia k prijímaniu zákonov majúcich zásadný dopad na podnikateľské prostredie ako aj na štátny rozpočet a verejné financie, osobitne pri populistických návrhoch realizovaných cez poslanecké návrhy zákonov
- Stabilizovať daňovú politiku štátu, zákony a vyhlášky pre stabilizáciu výrob a s tým spojenú jednoduchšiu predikciu nových podnikateľských zámerov
- Komplexné riešenie na znižovanie administratívneho i finančného zaťaženia pri podnikaní – zredukovanie vykazovania štatistík, hlásení, evidencií, overovaní meradiel, či nahlasovaní do ISKZ
- Zjednodušiť systém výberu daní a odvodov, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (najvyššie spomedzi V4)
- Zefektívniť výber daní, zamedziť daňovým únikom
- Zrušenie osobitných odvodov a daní v regulovaných odvetviach hospodárstva
- Prehodnotenie daňovej a účtovnej legislatívy s cieľom podpory investícií
- Zníženie dane z príjmov právnických osôb a každoročné prehodnocovanie ďalšieho znižovania
- Zníženie dane z pridanej hodnoty pri poskytovaní služieb vo verejnom záujme (dodávka vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou)
- Zjednodušiť výpočet základu dane pre malé a stredné podniky
- Upraviť podmienky výpočtu starobných dôchodkov živnostníkov so zamestnancami
- Zvýšiť limity na daňovú odpočítateľnosť straty pre malých a stredných podnikateľov
- Poskytovať len transparentné, predvídateľné a nediskriminačné investičné stimuly
- Podpora proexportnej a inovačnej politiky štátu
- Znížiť počet štátnych sviatkov
- Umožnenie odpočtu z dane aj pre FO za investície do obnoviteľných zdrojov v rámci osobného majetku
- Presun povinnosti zamestnávateľa vypracovať DP o dani zo závislej činnosti zamestnancov na FO (zamestnanca), respektíve na DÚ
- Automatické vytvorenie DP zo závislej činnosti zo strany DÚ (na základe údajov hlásených zo strany zamestnávateľov na rôzne štátne inštitúcie, napr. Sociálna poisťovňa), následne elektronické odsúhlasenie/doplnenie zo strany zamestnanca FO. (automatické vyplňovanie daňového priznania o dani zo závislej činnosti za FO) – v mnohých okolitých krajinách je to už zavedené
- Elektronické podpisovanie pracovnoprávnej dokumentácie

Oblasť Zamestnávanie, trh práce a sociálny systém

- Podpora rodinných podnikov
- Kontinuálne poskytovanie hodnoverných údajov, analýz a prognóz o stave a vývoji mzdových, pracovných a sociálnych podmienok
- Rozvoj tripartitného Informačného systému o cene práce (ISCP)
- Zaviesť systém úrazového poistenia živnostníkov
- Vytvoriť priaznivé prostredie pre rast zamestnanosti rastom flexibility pracovno-právnej legislatívy
- Sprísnenie podmienok pri poskytovaní sociálnych dávok pre osoby odmietajúce pracovať a diferencovať sociálne dávky s cieľom motivácie k práci
- Komplexne reformovať dôchodkový systém na základe dlhodobej udržateľnosti
- Zjednodušiť a zefektívniť systém sociálneho a zdravotného zabezpečenia
- Prehodnotiť povinnosť podnikateľa zisťovať, či zamestnanci jeho dodávateľa nevykonávajú nelegálnu prácu po jednom roku od jej zavedenia z pohľadu vplyvov na podnikateľské prostredie
- Zrýchlený a menej byrokratický proces zamestnávania cudzincov z tretích krajín aspoň na úroveň okolitých krajín, potencionálni zamestnanci uprednostňujú kvôli veľkej byrokracii zahraničie, čo znižuje nám uberá najst kvalifikovaného zamestnanca
- Sociálna pomoc znevýhodneným skupinám obyvateľstva pomocou účelových a adresných kartových riešení
- Aktualizácia Zákonníka Práce (riešenie nových foriem zamestnávania)
- Podpora zachovania rôznych foriem stravovania
- Riešiť problematiku SZČO v súvislosti so skrytou závislou činnosťou
- Sprísnenie podmienok pre licencie ADZ a vytvorenie povinného depozitu (príklad CZ) za účelom úhrady nedoplatkov. Väčšia regulácia ADZ
- Vrátenie flexibility ADZ pre rast zamestnanosti a zabezpečenie flexibilnej pracovnej sily podnikom
- Podpora vzdelávania v rámci podnikov v súvislosti so zavedením nových technológií
- Podpora zamestnávania absolventov formou nulovej odvodovej záťaže po dobu 12 mesiacov (bez iných kritérií)
- Podpora rekvalifikácie zamestnancov
- Podpora vzdelávania zamestnancov pri prechode na zelenú ekonomiku

Oblasť Služby verejnej správy

- Hospodárne vynakladanie verejných prostriedkov a nastavenie účinného sankčného systému pri zlyhaniach
- Konsolidovať verejné financie s dôrazom na úsporné opatrenia, dodržiavanie rozpočtovej disciplíny
- Vykonať audit opodstatnenosti verejných výdavkov
- Priblížiť štát občanom a podnikateľom pokračovaním v e-governmente
- Vymedzenie politických nominácií v štátnych inštitúciách
- Zamedzenie a zrušenie byrokratického zaťaženia malých a stredných podnikateľov a živnostníkov novými hláseniami pre štatistický úrad
- Zastaviť narastanie administratívnej záťaže, pristúpiť k jej efektívnejšiemu znižovaniu najmä zmenami v spôsobe podávania informácií, razantnejším rušením duplicit a nadbytočných informačných povinností a ich zjednodušovaním najmä elektronizáciu a zmysluplným využitím e-governmentu.
- Odstraňovať prekážky v podnikaní, znížiť množstvo štátom uložených finančných plnení zamestnávateľom priamo nesúvisiacich s podnikaním
- Uskutočniť územnosprávnu a komunálnu reformu znížením počtu Vyšších územných celkov
- Zjednodušiť proces povoľovania líniových stavieb, ktoré slúžia ako verejne prospešné stavby ako napríklad výstavba verejných vodovodov a kanalizácií a to v extraviláne aj intraviláne obcí
- Zvýšenie právnej istoty vlastníkov nehnuteľností a ochrana nehnuteľného vlastníctva skvalitnením a rozšírením údajov katastrálneho operátu (obnova katastrálneho operátu novým mapovaním a pozemkové úpravy)
- Vytvorenie špecializovaného súdu pre riešenie sporov týkajúcich sa vlastníckych práv k nehnuteľnostiam a usporiadania pozemkového vlastníctva
- Zrýchlenie a zvýšenie transparentnosti v stavebných konaniach (digitalizáciou procesov a dokumentácie s využitím princípov BIM)
- Vyňatie špeciálnych služieb realizovaných na základe preneseného výkonu štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností a pozemkových úprav a objednávaných štátnou a verejnou správou týkajúcich sa usporiadania pozemkového vlastníctva (pozemkové úpravy - PPÚ) a katastrálneho vymeriavania (obnova katastrálneho operátu novým mapovaním - OKO NM) zo zákona o VO

Pozemkové úpravy (Poľnohospodárstvo, Životné prostredie, Hospodárstvo, Doprava, Investície a regionálny rozvoj)

- Podpora a presadzovanie pozemkových úprav ako jediného komplexného a efektívneho organizačného nástroja na usporiadanie pozemkového vlastníctva s výrazne nadrezortným charakterom
- Reálne naštartovanie procesu vykonávania komplexných pozemkových úprav na celom území SR, zmysle nelegislatívneho materiálu „Návrh opatrení na urýchlené vykonávanie pozemkových úprav v SR“ prijatého vládou SR (schváleného uznesením vlády č. 358 z 21. augusta 2019, podľa ktorého sa majú v priebehu 30 rokov vykonať pozemkové úpravy vo všetkých 3103 katastrálnych územiach, kde ešte pozemkové úpravy neprebehli alebo ich vykonanie nie je potrebné a účelné, je nutné začať pozemkové úpravy každoročne v cca 120 katastrálnych územiach
- Riešenie problematiky nájmov k poľnohospodárskym pozemkom výlučne v zákone č. 504/2003 o nájme poľnohospodárskych pozemkov
- Podpora vykonávania jednoduchých pozemkových úprav, ktoré majú nezastupiteľné miesto v procese majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva špecifických lokalít (Individuálna a komplexná bytová výstavba, hospodárske dvory, poľnohospodárske pozemky apod.)
- Využívanie pozemkových úprav ako nadrezortného nástroja na riešenie problémov ochrany životného prostredia (príprava krajiny na klimatické zmeny) a nástroja na efektívne majetkovoprávne usporiadanie stavieb vo verejnom záujme (infraštruktúrne projekty štátu)

Štátna správa (Poľnohospodárstvo, ÚGKK SR, Investície a regionálny rozvoj)

- Obnovenie špecializovanej štátnej správy
- Vyčlenenie katastrálnych odborov okresných úradov spod všeobecnej štátnej správy a ich opätovné začlenenie pod ÚGKK SR
- Vyčlenenie pozemkových a lesných odborov okresných úradov spod všeobecnej štátnej správy a ich opätovné začlenenie pod MPRV SR alebo alternatívne: vytvorenie špecializovaného nadrezortného úradu Štátneho pozemkového úradu

Kataster nehnuteľností (ÚGKK SR)

- Reforma katastra nehnuteľností
- Ustanovenie Katastrálneho ombudsmana (katastrálna inšpekcia riadená ÚGKK)
- Zrýchlenie konania pri zápise do katastra nehnuteľností
- Vytvorenie spoľahlivej evidencie nehnuteľností, ktorej základnými atribútmi budú jednoznačnosť, jednoduchosť a identifikovateľnosť v teréne
- Budovanie, spresnenie a rozvíjanie katastrálneho operátu formou skvalitnenia jeho mapovej časti – súboru grafických informácií (prostredníctvom obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním v intraviláne a prostredníctvom vykonávania pozemkových úprav v extraviláne)
- Systematická tvorba, aktualizácia a sprístupnenie geo-referencovaných priestorových údajov

ZDRAVOTNÍCTVO

Za nevyhnutné považujeme dofinancovanie celého sektora zdravotníctva v sume 350 mil. €, vychádzajúc z reálneho stavu zdravotníctva a oprávnených nákladov poskytovateľov ZS reflektujúcich nárast cien energií, miezd, zdravotníckeho materiálu, či služieb. Prijaté legislatívne zmeny (najmä vyplývajúce z Memoranda LOZ) nemajú dostatočné krytie v schválenom rozpočte a rovnako ani vo vyhláške MZ SR, ktorou sa ustanovuje percento určené pre jednotlivé typy zdravotnej starostlivosti (č.100/2023 Z.z.) nenachádzame dostatok zdrojov na krytie oprávnených nákladov poskytovateľov ústavných a ambulantných zdravotníckych zariadení. Pri príprave rozpočtu treba vychádzať z reálneho stavu zdravotníctva a oprávnených nákladov zdravotníckych zariadení. Za dôležité považujeme tiež zabrániť deformácii rozpočtu projektovaním nereálnych úspor, ktoré často nereflektujú na stav zdravotníctva (príkladom takýchto úspor sú úspory projektované v segmente ŠAS, pričom v tomto segmente je stále väčší nedostatok lekárov, predlžujú sa čakacie lehoty na vyšetrenie, ktoré sú často niekoľko týždňov, či mesiacov. Znižovanie nákladov v ŠAS presunom kompetencií na primárnu zdravotnú starostlivosť je nereálne vzhľadom na vysokú vekovú štruktúru a nedostatočný počet lekárov v tomto segmente. V rozpore s projektovanými úsporami sú zmeny pri predpisovaní liekov prijaté poslaneckými návrhmi, bez odbornej diskusie. Je to len jeden príklad z mnohých, kedy sú projektované úspory v príkrom rozpore s reálnym stavom segmentu). Pri príprave rozpočtu pristupovať rovnako k jednotlivým typom zariadení bez ohľadu na formu vlastníctva, keďže neštátne zdravotnícke zariadenia sú oproti štátnym v nerovnoprávnom postavení (napr. neplatenie odvodov a ďalších záväzkov, pravidelné oddlžovanie štátnych zariadení).

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

Dofinancovanie sektora a aktívna príprava rozpočtu

- Garancia finančného krytia segmentu zdravotníctva na rok 2023 vrátane kľúčových pilierov, ako sú legislatívne mzdové nároky, kompenzácia cien energií a inflácia
- Legislatívne úpravy v systéme zdravotníctva, ktoré majú finančné dopady, realizovať iba s vyčlenením, alokovaním, dofinancovaním systému – pokiaľ nie sú finančné prostriedky na legislatívne úpravy, tieto nereali- zovať
- Sprocesovať úhradové mechanizmy v kontexte reality -Vzhľadom na širší ekonomický kontext sa stáva aj v sektore zdravotníctva problematickou splatnosť faktúr a záväzkov. Z hľadiska udržateľnosti systému je dôležité, aby nedochádzalo k neúmernému odkladaniu splatnosti platieb, kedy je záťaž prenášaná na výrobcov či dodávateľov. Smernica o oneskorených platbách ukladá verejným orgánom povinnosť zaplatiť faktúry do 30 dní (alebo 60 dní v prípade verejných nemocníc). Dodržiavaním týchto platobných lehôt sú verejné orgány dobrým príkladom na podporu platobnej kultúry aj v podnikateľskom prostredí
- Participácia na príprave štátneho rozpočtu v kapitole zdravotníctvo na rok 2024. Pri príprave rozpočtu vychádzať z reálneho stavu zdravotníctva a oprávnených prevádzkových nákladov zdravotníckych zariadení, ktoré často nereflektujú na stav zdravotníctva, príkladom takýchto úspor sú úspory projektované v segmente ŠAS, pričom v tomto segmente je stále väčší nedostatok lekárov, predlžujú sa čakacie lehoty na vyšetrenie, ktoré sú často niekoľko týždňov, či mesiacov (to že budeme participovať, neznamená že nám bude vyhovené, preto navrhujeme jeho doplnenie)
- Zaviesť kontrolné systémy na hospodárenie štátnych subjektov v systéme zdravotníctva
- Kultivácia DRG a návrat k filozofii a pravidlám v zmysle nemeckého modelu, ktorý sme prevzali
- Otvorenie aktívnej diskusie na tému zavedenia viacdrojového financovania v zdravotníctve
- Dofinancovanie rozpočtu na lieky v súlade s investičnými potrebami na nové lieky minimálne v sumách ako boli navrhnuté v dopadovej štúdii pri schvaľovaní noviel zákonov 363/2011 s účinnosťou od 1.1.2022 a 1.8.2022 a zrealizovanie možností úspor, ktoré sú v rozpočtoch nadhodnotené
- Transparentné zverejňovanie a prístup k dátam
- Pri tvorbe rozpočtu postupovať tak, aby platba za poistencov štátu bola v roku 2024 minimálne vo výške 4,5% z vymeriavacieho základu

Optimalizácia siete nemocníc (OSN)

- Dopracovanie a vytvorenie reformy zdravotnej služby, dopravnej zdravotnej služby, prepojenia jednotlivých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti tak, aby bola jednoznačne popísaná úloha týchto poskytovateľov a jasne definovaná cesta pacienta. Vypracovanie cesty pacienta považujeme za jeden z kľúčových pilierov k tomu, či OSN a reforma zdravotníctva bude, alebo nebude úspešná
- Jednoznačné a transparentné kritériá, ako aj proaktívny prístup vlády k tomu, aby prostriedky z Plánu obnovy mohli byť čerpané vo všetkých 3 zdravotníckych kapitolách vrátane ambulantného sektora s potenciálom na všetky segmenty, t.j. primárnu aj špecializovanú ambulantnú starostlivosť

Vzdelávanie a personálna politika

- Príprava uceleného systému krokov zameraných na riešenie personálnej krízy. Uvedenému cieľu sa prispôbiť už v štádiu štúdia/prípravy na zdravotnícke povolanie na školách všetkých stupňov, vrátane zabezpečenia financovania, ktoré umožní výchovu väčšieho počtu zdravotníckych pracovníkov. Vytvorenie systému spolupráce (škola – VÚC – poskytovateľ) za účelom zamestnania všetkých po skončení štúdia. Pri príprave týchto opatrení vytvoriť osobitný systém pre ústavné a ambulantné zariadenia. Návrh koncepcie a kontinuálnej personálnej výmeny so zameraním na ambulantný sektor máme vypracovaný
- Možnosť zamestnávať a vzdelávať rezidentov aj v zdravotníckych zariadeniach poliklinického a ambulantného typu
- Vytvoriť možnosti umiestnenia každého absolventa slovenských lekárske fakúlt v ústavných zariadeniach na Slovensku
- Vytvorenie priestoru pre realizáciu mladého lekára v ambulantnom sektore, napr. zmenou rezidentského programu, realizáciou nábora nových lekárov na školách s dostatočným motivačným systémom – ako všeobecných lekárov, tak aj špecialistov – doplnenie stavu do 6tich rokov pri dostatočnej motivácii (rozdelenie SR na oblasti, kde je potrebné podporiť činnosť ambulancie superbefitmi až po tie oblasti, kde je prirodzený dopyt po prevzatí ambulancie od kolegu odchádzajúceho do dôchodku, vytvorenie podmienok pre odkúpenie praxe so štátnou podporou, prirodzená bonifikácia lekára, ktorý je ochotný realizovať svoju činnosť v menej atraktívnych regiónoch SR)

Lieková politika

- Pokračovanie v implementácií realizovaných reforiem liekovej politiky, ktoré boli nastavené v novelách Zákona 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov s pridelením príslušných zdrojov z verejného zdravotného poistenia podľa dopadových štúdií.
- Zrýchlenie a zvýšenie vstupu liekov vrátane diagnostiky pre pacientov: zabezpečiť dostupnosť liekov, na základe najnovších medicínskych poznatkov a štandardov zadefinovaných európskymi odbornými spoločnosťami a inštitúciami.
- Zverejnenie a sprístupnenie dát, na základe ktorých sa môže merať a vyhodnocovať účinnosť, pridaná hodnota aj dlhodobé ukazovatele zdravia slovenskej populácie: zrovnoprávniť prístup k dátam pre všetky zložky spoločnosti
- Vytvoriť prostredie pre systematický dialóg všetkých zainteresovaných strán pri definovaní vízie a systémových riešení pre slovenské zdravotníctvo. Podporiť public private partnerstvá pri zavádzaní inovácií v zdravotníctve;
- Zlepšiť alokáciu zdrojov (národných aj EÚ) v zdravotníctve a podporiť výskum a vývoj v oblasti biotechnológií
- Prijatie opatrení, ktoré minimalizujú riziko sekundárnej nedostupnosti liekov pre pacientov trpiacich akútnymi a chronickými ochoreniami
- Podpora vstupu generických a biosimilárnych liekov do systému úhrad
- Finančné ohodnotenie poskytovateľov lekárenskej starostlivosti
- Zabezpečenie dostupnosti liekov na Slovensku pre slovenských pacientov, nie na špekulatívne obchodovanie s nimi

Zefektívnenie a zlepšenie dostupnosti posádok záchranej zdravotnej služby

Vzhľadom na súčasný stav segmentu záchranej zdravotnej služby, keď podiel menej naliehavých výjazdov sa zvyšuje (70% všetkých primárnych výjazdov ZZS), reálna dostupnosť ZZS sa znižuje, dojazdové časy predlžujú, výdavky na ZZS sa za 6 rokov zdvojnásobili a počet staníc stúpol v roku 2020 o 48 na celkovo 328 (321 pozemných + 7 vrtuľníkových staníc) navrhujeme zefektívniť a zlepšiť dostupnosť posádok záchranej zdravotnej služby a to nasledovnými krokmi :

- Oddelenie neemergentných výjazdov od systému ZZS
- Nové umiestnenie staníc ZZS pomocou optimalizačného modelu s cieľom skrátenia dojazdových časov ku kritickým a naliehavým prípadom
- Jasné pravidlá na akékoľvek zmeny (lokalita alebo typ posádky) v sieti ZZS – o zmenách by mala rozhodovať komisia pre NZS a zmeny v sieti by mali zvýšiť dostupnosť ZZS
- Vydanie štandardov pre NZS záväzné pre poskytovateľov ZZS ako aj OS ZZS SR
- Centralizovaný zber dát o činnosti OS ZZS SR a poskytovateľoch ZZS
- Jasné nastavenie kľúčových výkonnostných a kvalitatívnych ukazovateľov

Ambulantný sektor

Zmena financovania ambulantného sektora – vyčlenenie objemu financií pre ambulantný sektor už v procese tvorby rozpočtu (intersektorálne členenie financií). Urgentné riešenie energetickej krízy v ambulantnom sektore, aplikovateľné aj na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí nie sú majiteľmi odborných miest alebo odoberajú teplo. Opatrenia realizovať tak, aby z kompenzácie nevypadli distribučné poplatky.

- Vytvorenie časového priestoru pre overenie nového návrhu katalógu výkonov (vrátane nacenenia) v praxi vo forme prechodného obdobia financovania ambulantného sektora a jeho následné zavedenie pre potreby úhrad ambulancií v súlade s jeho obsahom, tj nacenení výkonov po vyčlenení dostatočných zdrojov v rozpočte
- Vytvorenie zákonnej možnosti realizácie doplnkových služieb platených pacientom, definícia tých pacientov, ktorým by tieto poplatky refundoval štát
- Vytvoriť pracovnú skupinu na MZ SR a preskúmať možnosť založenia organizácie podporujúcej činnosť ambulantného sektora na úrovni KBV na Slovensku
- Zadefinovať novú minimálnu sieť ŠAS, GYN a pokračovať v reforme po vzore primárnej sféry s vytvorením celkovej koncepcie na stabilizáciu a rozvoj ambulantného sektora
- Zvýšiť dostupnosť SValZ – zníženie čakacích lehôt, zvýšenie finančných objemov pre pracoviská, ktoré majú personálne kapacity/zrušenie limitov
- Podpora ADOS – zvýšenie finančných objemov pre tieto organizácie, možnosť úhrady aktuálne dopytovaných a nehradených úkonov zrušenie limitov
- Zabezpečenie možnosti čerpania eurofondov, či plánu obnovy pre celý ambulantný sektor s podporou adekvátneho administratívneho aparátu
- Povinnosť pozývať zástupcov všetkých relevantných zdravotníckych združení na zasadanie zdravotníckeho výboru NR SR

VZDELÁVANIE A TRH PRÁCE

Slovenský trh práce trpí na systémový nesúlad medzi dopytom a ponukou. To v praxi znamená, že absolventi slovenských škôl nie sú dostatočne pripravení pre potreby trhu práce, nepodarilo sa nám aktivizovať rezervy v podobe viac ako 150 000 Uchádzačov o zamestnanie, a nie sme schopní obsadzovať voľné pracovné pozície požadované zamestnávateľmi. Pre nápravu súčasného nevyhovujúceho stavu je potrebné presadiť do dôsledku niekoľko systémových zmien v oblasti vysokého školstva, stredného školstva a v oblasti vzdelávania dospelých. Musíme čeliť zmenám na trhu práce, ktoré znamenajú potenciálne ohrozenie pracovných miest v dôsledku nesúladu kvality pracovnej sily a potreby zamestnávateľov, energetickej krízy, prebiehajúcej 4. priemyselnej revolúcie, ako aj z prechodu na zelenú ekonomiku a z toho všetkého vyplývajúceho zápasu o pracovné miesta. Je potrebné investovať omnoho viac peňazí do budovania strategickej vzdelávacej infraštruktúry, upraviť systém financovania škôl a vzdelávania dospelých tak aby reflektoval reálne potreby. Len pre porovnanie na Slovensku sa investuje zo strany štátu ročne zhruba 1,5 miliardy € do vysokého a stredného školstva ale do oblasti vzdelávania dospelých len v priemere 20 miliónov €. Vzdelávanie dospelých predstavuje kľúčový pilier prípravy kvalifikovanej sily pre meniaci sa trh práce, a je preto dôležité naviazať naň zodpovedajúce zdroje, podporovať stabilnú a kvalitnú vzdelávaciu infraštruktúru a k tomu všetkému prijať nevyhnutné legislatívne zmeny v podobe nového zákona o vzdelávaní dospelých. Preto žiadame budúcu vládu aby vzdelávanie dospelých, kvalitné vysokoškolské a stredoškolské vzdelávanie s orientáciou na trh práce označila za svoju prioritu.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasaďovať o nasledovné:

- Pokračovať v prepájaní akademického sveta a sveta praxe
- Upraviť financovanie stredných a vysokých škôl s technicky náročnejšími odbormi
- Uskutočniť revíziu štruktúry odborov ale aj siete škôl
- Dôsledné meranie kvality a uplatniteľnosti absolventov
- Rozširovať kariérne sprevádzanie žiakov základných škôl
- Motivovať súkromné investície do odborného školstva
- Dôsledne presadzovať pluralitu zriaďovateľov vo vzdelávaní za účelom dosahovania motivačnej súťaže vedúcej k zvýšeniu kvality absolventov
- Pokračovať v zmysluplnom rozširovaní kompetencií zriaďovateľov v oblasti regionálneho školstva v podobe aktualizácie potrieb trhu práce verifikovaných zamestnávateľmi s určovaním najvyššieho počtu žiakov v danom roku
- Prijíť opatrenia, ktoré povedú k tomu, aby absolventi pracovali v nimi vyštudovaných odboroch
- Prijíť opatrenia, ktoré budú ešte viac motivovať zamestnávateľov na vstup do duálneho vzdelávania
- Zrušenie nesystémových diskriminačných opatrení a konfliktu záujmov, ktorý vyplýva zo súčasnej legislatívy a vedie k eskalácii napätia medzi verejnými a neverejnými poskytovateľmi vzdelávania
- Systémová podpora pre vznik a existenciu podnikového školstva na Slovensku ako sektorových garantov prípravy kvalifikovanej pracovnej sily pre vybrane sektory národného hospodárstva
- Zamestnávatelia pozitívne prijali zavedenie inštitútu Nadpodnikového Vzdelávacieho Centra ako jednu z foriem riešenia kvalifikovanej pracovnej sily. Je nevyhnutné doladiť legislatívne jeho systémové financovanie prostredníctvom napr. normatívu
- Prijíť rozvíjať kroky, ktoré povedú k vzniku Centier Excelentnosti v odbornom vzdelávaní a príprave
- Zabezpečiť systémové zdroje na financovanie úplných a čiastočných rekvalifikácií. Zdroje musia byť prístupné aj pre súkromný sektor
- Zabezpečiť relevantnosť zručností pracovníkov pre potreby trhu práce, vďaka úzkej spolupráci medzi sociálnymi partnermi, podnikmi, službami zamestnanosti a hlavnými aktérmi v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v súlade s nariadeniami EK
- Zabezpečiť to, aby aspirácie a zručnosti občanov zodpovedali príležitostiam, ktoré ponúka trh práce, najmä v odvetviach zapojených do ekologických a digitálnych prechodov a hospodárskej obnovy
- Podporovať urýchlené zavádzanie vzdelávania spojeného s micro kvalifikáciami
- Nový zákon o vzdelávaní dospelých, ktorý bude reflektovať potreby doby a bude v sebe obsahovať ukotvenie vyššie zmienených systémových prvkov a financovanie
- Sprístupniť zdroje na rekvalifikáciu dospelých pre podniky či organizácie za účelom podpory transformačných procesov na zelenú ekonomiku
- Pritiahnuť zručných talentov z tretích krajín prostredníctvom posilnenia vzdelávacích príležitostí a mobility a uľahčenia (zjednodušenia) uznávania kvalifikácií
- V rámci vysokoškolského štúdia sa viac zamerať na vybrané oblasti technických vied, najmä na vedy týkajúce sa energetiky a energetického priemyslu, resp. energeticky náročných odvetví priemyslu (chemický priemysel, celulózopapierenský priemysel)
- Zlepšiť dostupnosť vysokoškolského štúdia v oblasti výskumu a vývoja nových obnoviteľných zdrojov energie, napríklad na báze fotovoltaiických článkov (slnečnej energie), lignocelulóзовých materiálov (tekutých 2G biopalív), veternej, vodnej a geotermálnej energie

SÚDNICTVO A LEGISLATÍVNY PROCES

Kvalitné podnikateľské prostredie potrebuje kvalitné súdnictvo a predvídateľný a transparentný legislatívny proces. Za stále veľký problém, a to nielen podnikateľskej sféry, ale aj verejnosti, považujeme pretrvávajúcu slabú vymožitelnosť práva. Je nevyhnutné zastabilizovať po personálnej aj materiálnej stránke sudy všetkých stupňov. Podporujeme myšlienku špecializácie súdnych agend, nakoľko sme presvedčení, že to povedie k zrýchleniu a skvalitneniu súdnych konaní. Nízka špecializácia predlžuje dĺžku konaní a vedie k nezákonnostiam z nepoznania práva a praxe. Pre dosiahnutie predvídateľného a transparentného legislatívneho procesu je nevyhnutné zrealizovať poriadok v legislatíve – predvídateľné, stabilné, otvorené a zreteľné legislatívne prostredie pomôže podnikom a ľuďom orientovať sa v zákonoch, znížiť byrokráciu a zmätok, ktorý spôsobujú neustále novelizácie zákonov a preto nevyhnutnou súčasťou by malo byť zminimalizovanie prijímania noviel zákonov a dodržiavanie nastavených pravidiel, predovšetkým zo strany úradov a subjektov disponujúcich legislatívnou iniciatívou. Sprehľadnenie legislatívy a zabezpečenie zrozumiteľnosti návrhov právnych predpisov je nevyhnutný krok k zvýšeniu orientácie v problematike a lepšiemu poznaniu legislatívy verejnosťou. Takmer štvrtina všetkých zákonov prijatá v tomto volebnom období do platnosti prešla mimo štandardného legislatívneho procesu, čo je najviac v doterajšej histórii Slovenska. Predkladanie poslaneckých návrhov bez riadneho vyčíslenia ich dopadov na obyvateľstvo a podnikateľské prostredie, či prijímanie zákonov bez akejkoľvek odbornej diskusie za zatvorenými dverami sa na Slovensku stalo bežnou praxou. Návrhy zákonov sú predkladané bez potrebnej analýzy, čo častokrát spôsobuje opätovné otváranie legislatívy z dôvodu jej nerealizovateľnosti v praxi. Túto situáciu považujeme za neudržateľnú. Nekontrolovateľné a nesystémové legislatívne zmeny pritom oslabujú celú ekonomiku – klesá konkurencieschopnosť, rastú konečné ceny tovarov a služieb i nezamestnanosť – na čo v konečnom dôsledku dopláca celá krajina.

Naším spoločným cieľom by mal byť dlhodobý zachovaný systémový a férový prístup k legislatívnemu procesu, vedenie kultivovaného sociálneho dialógu za účasti všetkých dotknutých subjektov s cieľom prijímať zákony, ktoré sú v prospech našej krajiny, podnikov i obyvateľstva. Je načase začať prijímať návrhy zákonov, ktoré sa zakladajú na odbornosti a sú skutočne v prospech našej ekonomiky a životnej úrovne domácností. Zmeny kľúčových predpisov by mali byť zriedkavé, len v nevyhnutných prípadoch, po kvalitnom pripomienkovom konaní so všetkými relevantnými subjektmi, na ktorých sa legislatíva vzťahuje. Dôležitým zmenám by mal predchádzať rovnocenný a korektný sociálny dialóg zastrešený, v súlade so všeobecne akceptovanými európskymi zásadami, Hospodárskou a sociálnou radou SR ako kľúčovým konzultačným a dohodovacím orgánom.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zaoberať o nasledovné:

- Rozvíjanie efektívneho sociálneho dialógu a pravidelné tripartitné rokovania Hospodárskej a sociálnej rady SR ako vrcholného konzultačného a dohodovacieho orgánu vlády a sociálnych partnerov
- Odstránenie prietahov v konaní, ktoré majú bezprostredný vplyv na vymáhateľnosť práva
- Zvýšenie dôvery verejnosti k súdnej moci
- Zvýšenie verejnej kontroly justície od výberu cez hodnotenie až po disciplinárne konanie sudcov
- Výber sudcu by zároveň mal prebiehať pod verejnou kontrolou
- Zvýšenie osobnej zodpovednosti za rozhodovanie sudcov, kde boli preukázané subjektívne zlyhania personálnej povahy na zvýšenie efektívnosti súdov s cieľom zrýchlenia súdneho konania
- Urýchlenie prác na elektronizácii justície
- Zavedenie zákonných postihov pri neúhrade faktúr ako predchádzanie platobnej neschopnosti v obchodných vzťahoch

• Zavedenie povinnosti zrealizovať pripomienkové konanie ku všetkým poslaneckým a výborovým návrhom zákonov, ktoré hlasovaním prejdú do druhého čítania.

V súčasnosti to totiž nie je pravidlom. V takých prípadoch by sa mohlo uskutočniť aj skrátené pripomienkové konanie, v ktorom sa budú musieť popri ostatných oprávnených subjektoch (vrátane verejnosti) vyjadriť orgány, do ktorých pôsobnosti predmetná oblasť legislatívy prislúcha. Na Slovensku je častokrát bežnou praxou, že predkladaním poslaneckých návrhov sa obchádza riadny legislatívny proces, pričom ide aj o zásadné zmeny v našom právnom poriadku

- **Ukončenie zneužívania skráteného legislatívneho konania na úrovni NR SR.**

Zaviesť jeho využitie v skutočne opodstatnených prípadoch, len za mimoriadnych a nepredvídateľných okolností, pričom tento proces by mal byť schválený nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých poslancov Národnej rady SR

- **Zavedenie kontroly pri predkladaní poslaneckých pozmeňujúcich návrhoch.**

Pozmeňujúce návrhy predkladané poslancami NR SR často menia pôvodný zámer navrhovateľa a koncepciu návrhu zákona. Navyše dôvodová správa návrhu zákona po prijatí takého návrhu nemá prakticky žiadnu relevanciu a nezodpovedá prijatému zákonu. Predkladanie poslaneckých pozmeňujúcich návrhov by tak preto malo podliehať kontrole a tento inštitút by mal byť spolu ostatnými vyššie uvedenými upravený v zákone o rokovacom poriadku

- Dôsledné vyhodnocovanie všetkých dopadov a vplyvov
- Dôsledné dodržiavanie princípov transparentnosti, predvídateľnosti a participatívnosti legislatívneho procesu
- Skvalitnenie sociálneho dialógu a spoluprácu s reprezentatívnymi organizáciami zamestnávateľov a podnikateľov pri tvorbe legislatívy
- Pri implementácii novej legislatívy dôsledne realizovať zhodnotenie, či navrhovaná norma neobsahuje ustanovenia nad rámec povinností stanovených EÚ (tzv. goldplating) a ak je uplatňovaný, je nevyhnuté vypracovať jasné odôvodnenie a zhodnotenie dopadov
- Dôsledne aplikovať metódu „one in – one out“ – jedna nová povinnosť zavedená, jedna povinnosť zrušená

DOPRAVA, VÝSTAVBA A REGIONÁLNY ROZVOJ

Nižšie emisie, ďalší rozvoj alternatívnych palív a podpora ich využívania prostredníctvom finančných a nefinančných nástrojov, kvalitná infraštruktúra a iné technologické inovácie čakajú dopravcov v priebehu budúcich rokov. Dopad nielen nákladnej, ale aj osobnej cestnej dopravy na životné prostredie je v poslednom čase najdiskutovanejšou témou v tomto odvetví. Pre dopravcov bude náročné splniť limity, ktoré si dala za cieľ Európska únia v súvislosti s postupným znižovaním emisií. Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú emisné normy emisií CO₂ pre nové ťažké úžitkové vozidlá počíta totiž so znižovaním emisií do roku 2025 o 15% a do roku 2030 o 30%. Naším spoločným cieľom je zabezpečiť konkurencieschopnosť slovenských dopravcov na medzinárodnom trhu a rovnako chrániť práva vysielaných zamestnancov.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

- Podpora cestovného ruchu
- Zníženie nákladov na efektívne mýto
 - vyriešenie problematiky Sky Toll
- Udržateľné financovanie v železničnom sektore
 - nastavenie jasného, záväzného a predvídateľného financovania železničnej dopravy, hlavne riešenie odloženej údržby na železničnej infraštruktúre
 - železničná infraštruktúra je za posledných 30 rokov nedofinancovaná
 - zo štátneho rozpočtu bolo za posledných 10 rokov prideloovaných len cca 250 mil. € ročne, čo má dopad na kvalitu a plynulosť železničnej dopravy a železničnú infraštruktúru
- Mostný program
 - zabezpečenie pravidelného financovania údržby a opráv umelých stavieb (mostov)
 - akútna potreba opravy mostov na infraštruktúre cestnej a železničnej
- Strategické projekty s nadnárodným významom
 - geopolitická situácia si vyžaduje akcelerovať výstavbu strategických dopravných koridorov
 - R4 via Carpatia
 - D1 dostavba po hranicu s Ukrajinou
 - D3 dostavba po hranicu s Poľskom
 - modernizácia železničnej trate Žilina – Čierna nad Tisou
 - modernizácia prekladísk na hraniciach s Ukrajinou (Čierna nad Tisou, Maťovce, Dobrá pri ČnT)
- Legislatívny zámer a paragrafové znenie financovania dopravnej infraštruktúry a fungovanie celého sektoru dopravy
- Riešenie dopravnej politiky štátu
- Realizovanie akčných cieľov zo Strategického plánu rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Efektívnejšie budovanie a modernizácia dopravnej infraštruktúry predovšetkým na najviac vyťažených železničných a diaľničných koridoroch ale aj v menej rozvinutých regiónoch
- Harmonizácia podmienok podnikania pre jednotlivé druhy dopravy a tzv. internalizácia externých nákladov
- Vyriešiť harmonizáciu dopravy vo verejnej osobnej doprave
- Zrušiť súbežne osobné autobusové a/alebo železničné spojenia v úsekoch, kde k tomu dochádza
- V nákladnej doprave vyriešiť prechod diaľkovej a tranzitnej dopravy na železničnú infraštruktúru
- Vybudovanie siete multimodálnych stredísk sústredenej nakládky a vykládky v jednotlivých regiónoch SR
- Vyššia daňová podpora kombinovanej dopravy
- Podpora štátu pri zavádzaní opatrení vyplývajúcich z legislatívy EÚ s cieľom zabezpečiť konkurencieschopnosť železničnej nákladnej dopravy po vzore okolitých krajín
- Prekvalifikovanie segmentu prepráv jednotlivých vozňových zásielok za výkon vo verejnom záujme (vrátane podpory realizovania tzv. prvej a poslednej míle, resp. obstarania, modernizácie/prevádzky rušňov priamo viazaných na poskytovanie tejto služby)
- Výstavba, rekonštrukcia, obnova a rozšírenie železničných vlečiek po vzore Nemecka, Rakúska a Švajčiarska

- Zavedenie konkrétnych podporných programov podľa § 22 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach (financovanie projektu alebo časti projektu na prevádzkovanie liniek v systéme nesprevádzanej a sprevádzanej kombinovanej dopravy)
- Využívanie vodnej dopravy v podmienkach SR (prístavy, splavnosť slovenských vodných ciest)
- Rozhodnúť o systéme zabezpečenia leteckej dopravy v podmienkach SR
- Poskytnúť legislatívnu podporu oblasti poskytovania letových prevádzkových služieb
- Zamestnanosť TZP zamestnancov v rámci rozvoja zamestnanosti a ozdravenia vnútorných ekonomík spoločnosti
- Zníženie pokút pre dopravcov týkajúcich sa mýta
- Zvýšenie zliav zo sadziab mýta
- Zrýchlené dokončenie diaľničnej siete a pravidelné pridelenie finančných prostriedkov na údržbu opravy ciest II. a III. triedy napr. zastabilizovaním ročného príspevku
- Efektívnejšie kontroly zahraničných dopravcov pri porušovaní predpisov na území SR
- Zrušenie zdaňovania vreckového pri zahraničnej pracovnej ceste
- Zníženie sadziab dane pri nákladných vozidlách a vozidlách s alternatívnym pohonom
- Zníženie sadziab mýta pre nákladné vozidlá a autobusy, resp. jeho zrušenie v prípade vozidiel s alternatívnym pohonom
- Zavedenie medzinárodnej diaľničnej známky v rámci EÚ, resp. iniciovať/ vytvoriť medzištátne dohody v tejto oblasti
- Zvýšiť maximálnu povolenú rýchlosť na určitých úsekoch diaľnic na 140km/h
- Pri historických vozidlách a motocykloch vyžadovať STK, len v prípade jazdy na cestnej komunikácii
- Zjednodušenie pravidiel a skrátenie stavebného konania, zabezpečenie zvýšenej ochrany spotrebiteľov pri bytovej výstavbe a pokračovanie v cielenej podpore menej rozvinutých regiónov
- Vrátiť agendu stavebných úradov naspäť na štát (na okresné úrady)
- Uskutočniť reformu obecného zriadenia diferenciaciou kompetencií obcí, aby malá obec s pár obyvateľmi nemala rovnaké úlohy ako krajské mesto. Samospráva by mala mať len úlohy, ktoré je spôsobilá zvládnuť vlastnými silami
- Razantnejšia výstavba nájomných bytov, ktoré bude dostupné nielen pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva
- Poskytnúť legislatívnu podporu pri zabezpečovaní univerzálnej poštovej služby
- Zjednodušiť proces verejného obstarávania pre podniky s celoslovenskou pôsobnosťou

ENERGETIKA

Sektor energetiky je jedným z hlavných pilierov nášho hospodárstva a jeho správne riadenie a podpora môžu mať veľký vplyv na hospodársky rast, zamestnanosť, inovácie a environmentálnu udržateľnosť krajiny. Nedávna energetická kríza mala významný dopad na dodávky energie, stabilitu energetického sektora ale prirodzene aj na firmy podnikajúce v iných odvetviach. Vláda by mala zvážiť opatrenia na diverzifikáciu energetického mixu, zlepšenie energetickej efektívnosti, investície do alternatívnych zdrojov a technológií a posilnenie medzinárodnej spolupráce. Tieto kroky by mohli pomôcť zmierniť prípadne krízy v tomto sektore a vytvoriť základ pre energetickú udržateľnosť a odolnosť v budúcnosti. Vláda by mala podporovať investície do obnoviteľných zdrojov energie, ako sú slnečná a veterná energia, biomasa a vodná energia. Tieto zdroje sú udržateľné, čisté a môžu pomôcť znížiť našu závislosť na fosílnych palivách.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

- Venovať úsilie projektom zameraným na udržateľnosť a rozvoj energetickej infraštruktúry a podpore obnoviteľných zdrojov energie. Pri podpore projektov bude efektívne využívať všetky dostupné finančné zdroje, vrátane európskych, pre zrýchlené naštartovanie procesov dekarbonizácie Slovenska a vytvárať tak podmienky na prechod na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo do roku 2050
- Podporovať výrobu elektriny prostredníctvom jadrovej energie ako bezemisný, najekonomickejší a najefektívnejší spôsob dosiahnutia klimatickej neutrality SR do roku 2050 a bude podporovať modernizáciu a dlhodobú prevádzku existujúcich jadrových elektrární v Jaslovských Bohuniciach a Mochovciach
- Plne podporovať čo najskoršiu dostavbu a spustenie 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce
- Plne podporovať modernizáciu a investície do existujúcich vodných elektrární na Slovensku s cieľom predĺžiť ich životnosť na maximum a využiť tak ich bezemisný ako aj regulačný potenciál
- Zmeniť nastavenia verejných fondov a programov podpory a ich zameranie prioritne na domácnosti vykurujúce tuhým palivom
- Implementácia systémových riešení vysokých cien energií
- Podpora iniciatívy „Solidarity Ring“. Túto iniciatívu podporuje aj Európska komisia, jej cieľom je zvýšiť bezpečnosť dodávok zemného plynu pre EÚ a zvlášť pre región strednej a juhovýchodnej Európy diverzifikovaním zdrojov plynu
- Podpora domácej produkcie zemného plynu a biometánu
- V riešení energetickej bezpečnosti klásť dôraz na udržanie vyváženého energetického mixu
- Nastaviť transparentné verejné obstarávanie na sanácie kontaminácií priemyselného, dopravného alebo energetického pôvodu (tzv. „sanačné tendre“)
- Čo najskôr zastaviť výrobu elektriny a tepla z uhlia a nahradiť ho zdrojmi šetrnejšími k životnému prostrediu a podporovať prostredníctvom finančných a nefinančných nástrojov zvyšovanie energetickej efektívnosti (moderné systémy vykurovania a chladenia, osvetlenie, energetický manažment a pod.) a poskytovanie energetických služieb najmä v priemysle, ako aj v sektore budov
- V pracovnej skupine vlády a samosprávy Horná Nitra prizvať všetkých zástupcov dotknutých miest a obcí v regióne a pracovať na tom, aby zamestnanci Hornonitrianskych baní Prievidza a Elektrárne Nováky našli uplatnenie v regióne aj po ukončení ťažby
- V súvislosti s nasadzovaním obnoviteľných zdrojov energie, dekarbonizáciou a elektrifikáciou národného hospodárstva by vláda mala vytvoriť podmienky umožňujúce budovanie technológií, ktoré môžu byť zdrojom flexibility pre potreby vyrovnanej výkonovej bilancie v rámci prenosovej sústavy (odolnosť proti kolísaniu výroby elektriny oproti spotrebe)
- Zreálniť regulačnú politiku ÚRSO voči prevádzkovateľovi prenosovej sústavy so zreteľom na podporu jej dlhodobého rozvoja, aby boli včas splnené požiadavky na rast prenosovej kapacity vrátane prepojovacích vedení a na flexibilitu
- Systémová podpora investícií do budovania a modernizácie elektroenergetickej infraštruktúry so zreteľom aj na budovanie zdrojovej primeranosti a urýchlenie príslušných povolovacích procesov
- Vytvorenie reálneho súboru nástrojov (legislatívnych aj nelegislatívnych) pre prevádzkovateľov prenosových aj distribučných sústav na zabezpečenie ich schopnosti čeliť výzvam modernej otvorenej energetiky vyplývajúcim z dekarbonizácie národného hospodárstva, budovania inteligentných sietí, digitalizácie a pod.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je základným predpokladom pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja štátu a jeho hospodárstva. V súčasnosti sa čoraz častejšie stretávame s nepriaznivými vplyvmi klimatických zmien na chod národného hospodárstva a život obyvateľov. Je potrebné pripraviť podnikateľský sektor na opatrenia súvisiace so zmenou klímy. Zároveň je potrebné, aby sme v spolupráci so štátmi inštitúciami vytvárali podmienky, ktoré budú minimalizovať dopady klimatických zmien a to opatreniami ako znižovanie emisií CO₂, využívaním palív šetrnejších k životnému prostrediu. Oblasť životného prostredia je jednou z najviac rozšírených oblastí záujmu krajiny. Má priamy dopad na obyvateľov, hospodárstvo, priemysel a kvalitu života. V posledných rokoch bolo prijatých množstvo koncepčných materiálov ako Envirostratégie 2030, Koncepcia vodnej politiky Slovenska do roku 2030, Koncepcia odpadového hospodárstva 2030. Tieto dokumenty zabezpečujú trvalo udržateľný rozvoj jednotlivých sektorov, no nie vždy nadväzujú jeden na druhý. Je potrebné zjednotiť potreby a požiadavky jednotlivých sektorových stratégií do jednotnej stratégie rozvoja hospodárstva Slovenska a zabezpečenia ochrany životného prostredia. Strategické dokumenty Európskej únie – “European Green Deal” a “Fit for 55” a na nich nadväzujúce legislatívne predpisy na úrovni Slovenskej republiky bude potrebné pripraviť proces transformácie tradičnej ekonomiky na “zelenú” ekonomiku. S tým súvisí nielen zavádzanie inovatívnych technológií a postupov, ale hlavne príprava odborne zdatných zamestnancov, pripravených na enviro výzvy z oblasti priemyslu, energetiky, digitalizácie, dopravy, potravinového priemyslu a samozrejme aj z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Celosvetová kríza spôsobená pandemiou COVID-19 a energetická kríza spôsobená vojnou na Ukrajine nám ukázali, že musíme byť pripravení pracovať v extrémnych podmienkach a vyrovnávať sa s nepredvídateľnými okolnosťami. Európska legislatíva prináša sprísnené požiadavky na udržateľnosť kvality životného prostredia vo všetkých sektoroch. Plnenie požiadaviek európskej legislatívy bude náročné na technológie, materiály a vzdelávanie zamestnancov. Nové postupy si budú vyžadovať významné investície na znižovanie emisií do všetkých zložiek životného prostredia, vody, pôdy aj ovzdušia. Existujúce výrobné procesy a zariadenia prejdú procesom obnovy a intenzifikácie. Nastávajúce roky sú pre zamestnávateľské zväzy vykonávajúce svoju činnosť v oblasti životného prostredia veľkou výzvou.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zaoberať o nasledovné:

- Implementovať európske smernice do slovenskej legislatívy v súvislosti s princípmi European Green Deal a Fit for 55
- Adaptovať sa na klimatickú zmenu a opatrenia na zmiernenie extrémnych meteorologických a hydrologických situácií
- Ochranoť životné prostredie pred priemyselnými emisiami, zabezpečiť udržateľnosť princípom znečisťovateľ platí
- Zabezpečiť bezpečný prístup k zdravotne zabezpečenej vode pre všetkých obyvateľov krajiny
- Zabezpečiť odvádzanie a čistenie odpadových vôd z aglomerácií nad 2000 EO
- Zaviesť primerané individuálne systémy zneškodňovania odpadových vôd v aglomeráciách pod 2000 EO
- Intenzifikovať čistiarne odpadových vôd v oblastiach s vysokým rozvojovým potenciálom
- Zaisťovať previazanosť územného plánovania s rozvojom vodárenskej infraštruktúry
- Zaviesť efektívnu regulačnú politiku s cieľom znižovania investičného dlhu na obnovu a rozvoj vodárenskej infraštruktúry
- Zosúladiť podmienky regulácie v rámci sieťových odvetví
- Udržateľné využívanie prírodných zdrojov
- Ochrana minerálnych, liečivých a podzemných vôd pred znečistením
- Adaptácia na klimatickú zmenu a opatrenia na zmiernenie extrémnych meteorologických a hydrologických situácií (záplavy a sucho)
- Ochrana (kvantitatívna, kvalitatívna) a šetrné využívanie vodných zdrojov s ohľadom na možné negatívne dopady klimatických zmien
- Legálne nakladanie s odpadovými vodami, efektívne odvádzanie a čistenie odpadových vôd
- Zabezpečiť, aby sa so zvyšovaním poplatkov pre ukladanie na skládku spolu s poplatkami pre komunálne odpady nezvyšovali poplatky pre odpady z konečných procesov recyklácie, alebo nespracovateľných priemyselných odpadov, čo by znamenalo zvyšovanie cien recyklácie a cien priemyselných produktov a bolo kontraproduktívne s cieľmi zvyšovania podielu recyklácie odpadov voči ukladaniu na skládky
- Zabezpečiť výrazné zníženie skládkovania zmesových plastových odpadov pomocou chemickej recyklácie a to materiálovým, či energetickým zhodnocovaním
- Zaviesť recykláciu uhlíka z druhotných uhlíkových surovín (odpadov i ojazdených pneumatík) na výrobu surovín pre chemickú výrobu alebo určených syntetických motorových palív

- Vytvoriť právnu akceptáciu prístupu zachovania hmotnostnej bilancie na výpočet obsahu biozložky alebo recyklovaného obsahu získaného chemickou recykláciou
- Zahrnúť prístupy založené na hmotnostnej bilancii do výpočtov posudzovania životného cyklu (LCA) a environmentálnej stopy výrobkov (PEF)
- Zapojiť viac priemyselných zástupcov za okrúhlym stolom so SIŽP do procesu tvorby a pripomienkovania najlepších dostupných techník a metód (BAT a BREF)
- Zabezpečiť výrazné zníženie skládkovania nebezpečných odpadov pomocou recyklácie resp. energetickým zhodnocovaním
- Prijatie novelizovaného zákona o posudzovaní životného prostredia EIA v súlade so smernicou EK bez dodatočných slovenských špecifík
- Znižovanie emisií skleníkových plynov
- Transparentná regulačná politika, stanovenie jednotných pravidiel pri vytváraní regulačnej politiky pre všetky regulované odvetvia
- Prijatie nového zákona o odpadoch
- Stimulovať obyvateľstvo k zodpovednému nakladaniu s odpadmi, resp. druhotnými surovinami a k recyklácii plným zálohovaním nielen kovových PET obalov, ale aj sklenených obalov
- Zaviesť recykláciu uhlíka z druhotných uhlíkových surovín (odpadov i ojazdených pneumatík) na výrobu syntetických motorových palív
- Náhrada biologicky nedegradovateľných obalov, biologicky degradovateľnými a kompostovateľnými obalmi z papiera, kartónu a lepenky. Finálnym riešením bude vývoj a efektívna výroba biologicky degradovateľných, aktívnych a inteligentných SMART obalov a kombinovaných materiálov s ultratenkou vrstvou biologicky degradovateľných vyrobených plastov
- Ekologizácia celulózno-papierenského priemyslu využívaním odpadovej vlákničky z iných priemyselných odvetví pri výrobe obalového papiera (napríklad zo škrobárni, od výrobcov 1G biopalív), podpora výskumu a vývoja v tejto oblasti
- Vytvárať podmienky na ekologické a efektívne hospodárenie v lesoch SR za účelom zabezpečenia dostatku drevnej suroviny pri trvalej udržateľnosti hospodárenia v lesoch
- Zjednodušiť povoloňacie procesy pre obnoviteľné zdroje energie a previazanosť povoloňacích procesov (EIA, IPKZ, stavebné povoľovanie)
- Zabezpečiť dodržiavanie zákonných lehôt zo strany Ministerstva životného prostredia SR a jemu podriadených organizácií
- Vyriešiť problematiku nakladania s odpadmi, v súlade s obmedzeniami skládkovania umožniť/zabezpečiť iné formy zhodnocovania a likvidácie odpadu
- Zabezpečiť diskusiu odbornej verejnosti ku každému strategickému dokumentu a ku každej zásadnej legislatívnej zmene týkajúcej sa životného prostredia
- Aktívne riešiť problematiku environmentálnych záťaží, kde je určenou povinnou osobou štát a zabezpečí prijatie novely zákona o environmentálnych záťažach s cieľom aktívne riešiť enviro záťaž zodpovednými osobami – intenzívne aplikovať pravidlo „znečisťovateľ platí“

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Lesy sú rezervoárom biodiverzity, prirodzeným kľúčom pre dosiahnutie klimatickej stability, zásobárňou trvalo sa obnovujúcej ekologickej suroviny (dreva), nositeľom tradičného spôsobu života, ale najmä sú vzácnym prírodným dedičstvom, a súčasne lesným bohatstvom, ktoré sme povinní zachovať a odovzdať budúcim generáciám. Lesné hospodárstvo, ktoré je hlavným prostriedkom pre ochranu a citlivé využívanie lesného bohatstva, zvyšovanie biodiverzity, ochranu klímy a zlepšovanie zdravého rázu krajiny, je aj napriek dôležitosti vyjadrenej v Stratégii EÚ pre lesy do roku 2030 a Stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, politicky a spoločensky nedocenené a prechádza v súčasnosti ťažkým obdobím. Preto si vyžaduje výrazne vyššiu pozornosť a intenzívnejšiu podporu zo strany vlády Slovenskej republiky a Národnej rady Slovenskej republiky, a to vyvážené vo všetkých troch svojich pilieroch: ekonomickom, environmentálnom a sociálnom.

Očakávame, že vláda si osvojí klúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

- Ochrana lesov ako súčasť prírodného dedičstva a ich dôležitej úlohy v adaptácii na klimatické zmeny
- Akceptovať lesné ekosystémy ako prostredie, ktoré zabezpečuje fungovanie viacerých systémov krajiny, nevyhnutných pre život človeka, a prispieva k zmierňovaniu zmeny klímy. V tejto súvislosti uznať cielenú starostlivosť o lesy ako predpoklad a záruku ich trvalého udržania, zabezpečenia biodiverzity a života v našej krajine ako jednu zo spoločenských priorít
- Bezodkladne prijať moratórium na vyhlasovanie nových chránených území alebo ich zonácie a schvaľovanie programov starostlivosti o chránené územia a vydávanie nových obmedzujúcich rozhodnutí vo vzťahu k využívaniu lesov určených aj na produkciu dreva do vykonania transparentnej revízie existujúcich chránených území vzhľadom na ich celospoločenský význam, ekonomickú krízu, demografický vývoj a potreby obyvateľov Slovenska
- Zabezpečiť plynulé vydávanie súhlasov na spracovanie dôsledkov poškodenia lesa
- Rešpektovať vedecké poznatky uplatňované pri ochrane lesa pred biotickými škodcami
- Prijatť potrebnú legislatívu, aby zákony týkajúce sa správy krajiny a ochrany prírody boli prijímané ústavnou väčšinou a riadnym legislatívnym procesom
- Vytvoriť a implementovať, za účasti širokej odbornej a laickej verejnosti, permanentné národné fórum o lesoch, určujúce konsenzuálny verejný záujem pri starostlivosti o lesnú krajinu a jej trvalo udržateľné využívanie
- Garantovať zachovanie spravodlivej rovnováhy medzi záujmami vlastníkov lesa a verejnými záujmami
- Zaradiť drevo pre jeho univerzálne využitie a schopnosť dlhodobo viazať uhlík medzi strategické suroviny
- Posilniť postavenie odvetvovej ekonomiky. Stanoviť a zabezpečiť politickú akceptáciu finančných nástrojov zodpovedajúcich odporučeným finančným mechanizmom v zmysle Stratégie EÚ pre lesy do roku 2030 a Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030
- Vytvoriť politické a ekonomické podmienky pre realizáciu Národného lesníckeho programu SR 2022–2030, a vypracovať výhľad lesného hospodárstva a lesnícko–drevárskeho sektora do roku 2050, vzhľadom k špecifickým podmienkam dlhovekosti lesných spoločenstiev, a komplexnosti cieľov na nich kladených
- Zjednodušiť legislatívne podmienky zakladania priemyselných plantáží rýchlorastúcich drevín ako náhrada za výpadok drevnej suroviny v dôsledku zvyšovania výmery prísne chránených a bezzásahových lesov
- Prijímať záväzky v ochrane lesov v súlade so smernicami EÚ bez dodatočných slovenských špecifik a záväzkov nad rámec legislatívy EÚ

POL'NOHOSPODÁRSTVO A POTRAVINÁRSTVO

Hlavnou úlohou poľnohospodárskej a potravinárskej politiky je využiť prírodný potenciál Slovenska a zabezpečiť výrobu kvalitných a bezpečných potravín z domácich zdrojov s cieľom zlepšenia kvality života občanov SR. Cieľom musí byť zabezpečenie potravín pre svojich občanov za dlhodobu udržateľné a prístupné ceny. Tento cieľ musí byť napĺňaný aj v prípade akýchkoľvek dopredu nepredvídateľných okolností vplývajúcich na európsky a globálny priestor v zmysle ohrozenia potravinovej sebestačnosti a potravinovej bezpečnosti krajiny. Aktuálnou prioritou je bezodkladné riešenie zlyhania jednotného trhu s poľnohospodárskymi komoditami v Európskej únii z dôvodu vojny na Ukrajine. Okrem toho vláda musí motivovať agropodnikateľský sektor aj k tvorbe ďalších pozitívnych externalít, ako napríklad k rozvoju vidieckej ekonomiky a zamestnanosti na vidieku a tým udržiavaniu kultúrneho charakteru krajiny a zabráneniu vyludňovania vidieka.

Očakávame, že vláda si osvojí kľúčové priority a bude sa zasadzovať o nasledovné:

- Výrazne zvýšiť podporu rozvoja zeleninárstva, ovocinárstva a vinohradníctva v SR
- Udržať úrodnosť pôdy väčšími dávkami organickej hmoty do pôdy aj rozšírením živočíšnej výroby a spektra pestovaných poľnohospodárskych plodín
- Spracovať a implementovať stratégiu rozvoja poľnohospodárstva a potravinárstva s cieľom podstatného zvýšenia potravinovej sebestačnosti SR
- Zamedziť podnikaniu špekulatívnych firiem v oblasti nakladania s potravinami v zmysle garancie bezpečnosti, kvality a plnenia daňových povinností
- Zaviesť inštitút sezónneho zamestnanca v poľnohospodárskej prvovýrobe
- Európska komisia v roku 2020 prijala Nariadenie o taxonómii. Je to vlastne klasifikačný systém stanovujúci zoznam ekologicky udržateľných ekonomických činností. Vláda by mala zabezpečiť, aby technické kontrolné kritériá pre šesť environmentálnych cieľov taxonómie boli v súlade s budúcou SPP a musia byť úzko spojené s agronomickými postupmi a realitou v praxi
- Podporiť nákladovú stabilitu zamestnávateľov a zohľadniť, aby legislatívne opatrenia ovplyvňujúce náklady zamestnávateľov neznižovali konkurencieschopnosť agropotravinárskeho priemyslu. Z dôvodu eliminácie dopadov sociálnych opatrení na agropotravinársky sektor navrhujeme znížiť odvodové povinnosti zamestnávateľov v agropotravinárskom sektore
- Pozemkové úpravy sú jedným z kľúčových nástrojov na vyriešenie kritického stavu slovenského poľnohospodárstva a zároveň môžu naštartovať mnohé rozvojové programy obcí, malé a stredné podnikanie
- Zamedziť pľtvaniu s potravinami na minimálnu mieru

Spoločná poľnohospodárska politika

- Žiadame rovnaké podmienky na jednotnom trhu EÚ. Nutnosťou je dosiahnutie úplnej konvergencie platieb na plochu na úrovni EÚ
- Rovnako je žiaduce navýšenie spolufinancovania II. piliera v Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ (SPP) zo štátneho rozpočtu v maximálne možnej výške
- V súlade s pravidlami SPP vláda SR by mala navýšiť podporu sektorov, ktoré sú potenciálnymi zdrojmi zamestnanosti – najmä živočíšnej výroby, ovocinárstva, zeleninárstva, vinohradníctva, pestovania cukrovej repy (tzv. špeciálna rastlinná výroba) a potravinárskeho priemyslu, a to na úkor platby na plochu. Osobitná podpora sa poskytne chovu hovädzieho dobytku, oviec a kôz v prírodne znevýhodnených oblastiach, ako aj ostatným druhom hospodárskych zvierat a rybnému hospodárstvu. Takzvané citlivé komodity dostanú prioritu pri smerovaní finančných podpor do sektora
- Vláda SR by mala vyvinúť maximálne úsilie na prehodnotenie nastavenia cieľov Európskej zelenej dohody a súvisiacich politík, ako je napríklad Z farmy na stôl, v súvislosti s prebiehajúcimi krízami
- Pokiaľ nebudú dôkladne preskúmané dopady Európskej zelenej dohody na agropotravinársky sektor v krajinách EÚ, vláda by mala žiadať o pozastavenie legislatívnych aktivít na úrovni EÚ a presadzovať požiadavky slovenských poľnohospodárov tak, aby neboli znevýhodnení voči výrobcom v iných krajinách; (napr. návrh nariadenia o udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín, návrh smernice o priemyselných emisiách)

Štátna pomoc

- Pre zvýšenie konkurencieschopnosti potravinárskeho priemyslu na Slovensku by mala vláda SR vytvoriť legislatívny rámec pre stabilný a transparentný systém štátnej pomoci a každoročne vyčleniť dostatočné finančné zdroje v štátnom rozpočte minimálne v objeme 100 mil. €

Pôda

- Slovenská vláda považuje pôdu za národné bohatstvo, nie tovar. Prioritou musí byť usporiadanie nájomných vzťahov s pôdou v správe SPF tak, aby bola prenajímaná prioritne domácim poľnohospodárom so zameraním na špeciálnu rastlinnú a živočíšnu výrobu. Vláda SR by mala napomôcť vysporiadať pôdu v správe SPF pod hospodárskymi budovami
- Apelujeme na prehodnotenie vplyvu miestnych daní (predovšetkým dane z pozemkov) na poľnohospodárske podnikanie

Potravinárstvo a spracovanie

- Nutnosťou je, aby potravinársky priemysel SR bol súčasťou Strategického plánu SR pre SPP EÚ na ďalšie programové obdobie a oprávneným žiadateľom finančných prostriedkov z Programu rozvoja vidieka 2021-2027 vo vyššej miere ako v predchádzajúcom programovom období
- Vláda SR by mala myslieť aj na úverový program nasmerovaný do inovatívnych technológií potravinárskeho priemyslu
- Nutná je podpora agropotravinárskeho sektora z Plánu obnovy EÚ. Zapracovanie agropotravinárstva do Národného plánu podpory a obnovy SR s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť agropotravinárstva a vytvárať nové pracovné miesta
- Navrhujeme potlačiť trvalo negatívne pôsobenie neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch, ktorých predmetom sú potraviny

Predaj agropotravinárskych produktov

- Zvýšiť propagáciu domácich agropotravinárskych výrobkov prostredníctvom marketingových nástrojov s finančnou spoluúčasťou štátu a zvýšiť aj vzdelávanie spotrebiteľov o potravinách
- Presadzovať nákup domácej agropotravinárskej produkcie organizáciami štátnej a verejnej správy, podporiť predaj slovenských potravín na trhu SR, EÚ a tretích krajín
- Dôslednou úradnou kontrolou celého potravinového reťazca vláda SR, najmä dovozu potravín z tretích krajín, zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti potravín

Obnova pracovnej sily v sektore

- Potrebujeme vytvoriť podmienky na príchod mladých ľudí do sektora, hlavne zabezpečiť funkčný spôsob vzdelávania pre kvalifikované pracovné sily v súlade s požiadavkami praxe

Zmena klímy a rizikový fond

- Podporiť adaptáciu poľnohospodárstva na zmenu klímy a hospodárenie s vodou – rozvojom hydromelioračných zariadení (závlahové sústavy, vyčistenie vodných nádrží určených na zavlažovanie)
- Zriadením rizikového fondu s účasťou štátu bude štát systematický riešiť dôsledky prírodných katastrof v poľnohospodárstve pre zmeny klimatických podmienok
- Pravidelné preplácanie časti ročného poisteného v poľnohospodárskej výrobe musí byť automatickou súčasťou riadenia rizík v poľnohospodárstve
- Podporou chovu hospodárskych zvierat sa docieli zlepšenie osevného postupu na poľnohospodárskej pôde a navýšenie objemu organickej hmoty v pôde. Takýmto spôsobom sa výrazne zvýši schopnosť pôdy zachytávať vodu

Chránené územia a škody zverou

- Prehodnotiť rozsah chránených území v záujme eliminácie súčasných značných obmedzení na poľnohospodársku prvovýrobu. Pozornosť bude venovať riešeniu škôd spôsobovaných lovnou zverou a škôd na zveri

Obnoviteľné zdroje energie

- Vláda SR by mala podporiť využitie obnoviteľných zdrojov energií šetrnejších k životnému prostrediu na vidieku, vrátane obnoviteľných zdrojov, najmä na výrobu biometánu, výroby energie z odpadov rastlinnej a živočíšnej výroby s dôrazom na ochranu ovzdušia lesov

Transparentnosť

- Vláda SR by mala považovať úspešné a transparentné čerpanie fondov Európskej únie vo vzťahu k poľnohospodárstvu, potravinárstvu a rozvoju vidieka za rozhodujúce

NAŠI ČLENOVIA

asociácia došľného vzdelávania

AMOBE

ASOCIÁCIA
MODERNÝCH
BENEFÍTOV

ASOCIÁCIA
NEMOCNÍČ
SLOVENSKA

Asociácia personálnych a facility služieb

Únia dopravy, pošt a telekomunikácií SR

Asociácia personálnych agentúr Slovenska

Aliancia slovenskej gastronómie

ASOCIÁCIA
STREDNÝCH
ZDRAVOTNÍCKYCH
ŠKÔL SR

ASOCIÁCIA POLIKLINÍK
A ZDRAVOTNÍCKYCH
ZARIADENÍ

ASOCIÁCIA VONKAJŠEJ REKLAMY

Asociácia poskytovateľov prednemocničnej
zdravotnej starostlivosti

Združenie spoločností NN Group na Slovensku

asociácia
reciklačných
spoločností

Slovenská asociácia facility managementu

NÁRODNÁ
ASOCIÁCIA
STK SK

Vodohospodárska
výstavba

Slovenská poľnohospodárska a
potravinárska komora

Slovenský zväz bytových družstiev

VÝSKUMNÝ ÚSTAV ZVARAČSKÝ
PRIEMYSELNÝ INŠTITÚT SR
NAFTOVÝ ÚSTAV SLOVENSKO - SLOVAK GAS ASSOCIATION

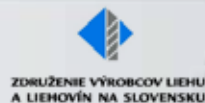

Zväz chemického a
farmaceutického priemyslu SR

Zväz celulózo-papierenského priemyslu SR

Zväz poľnohospodárskych družstiev a
obchodných spoločností SR

Slovenská živnostenská komora

Zamestnávateľský
zväz
geodézie
a kartografie

Zväz zamestnávateľov energetiky Slovenska

Združenie zamestnávateľov lesného
hospodárstva na Slovensku

Zväz ťažárskeho priemyslu Slovenskej republiky

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky

Nevädzová 5
821 01 Bratislava

+421 2/442 585 28
+421 2/442 582 95

sekretariat@azzz.sk | www.azzz.sk